

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Lubomíra Fialy a soudkyň JUDr. Věry Jakubové a JUDr. Ivany Šimové ve věci

žalobců:

a) **K** [redacted] **V** [redacted], narozená dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátem JUDr. Romanem Jelínkem, Ph.D.
sídlem Valentinská 11, 110 00 Praha 1

b) **nezletilý F** [redacted] **V** [redacted], narozený dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený kolizním opatrovníkem Městem Plzeň-Úřadem městského
obvodu Plzeň I
alej Svobody 60, 323 00 Plzeň
zastoupený advokátkou Doc. JUDr. Monikou Forejtovou, Ph.D.
sídlem Náplavní 2013/1, 120 00 Praha 2

proti
žalované:

Fakultní nemocnice Plzeň, IČ 00669806
sídlem Edvarda Beneše 1128/13, 305 99 Plzeň

za účasti vedlejšího
účastníka na straně
žalované:

Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, IČ:
47116617
sídlem Pobřežní 665/21, 186 00 Praha 8
zastoupená advokátem JUDr. Pavlem Roubalem
sídlem Mikulášská 9, 301 00 Plzeň

o náhradu škody a nemajetkové újmy

o odvolání obou žalobců a vedlejšího účastníka proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-město ze dne 29. 9. 2017 č. j. 30 C 379/2014-549

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadené části výroku I tj. do částky 750 000 Kč mění tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni a) částku 250 000 Kč (kromě již pravomocně přiznané částky 700 000 Kč) do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí a v částce 500 000 Kč se žaloba zamítá.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadené části výroku II, tj. ohledně částky 750 000 Kč potvrzuje.
- III. Odvolání žalobce b) proti výroku II rozsudku soudu prvního stupně se odmítá.
- IV. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výrocích V, VI a VII potvrzuje.
- V. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení za řízení před soudy obou stupňů.
- VI. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výrocích IX a X potvrzuje.
- VII. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku XI mění tak, že žalovaná je povinna zaplatit České republice – na účet soudu prvního stupně soudní poplatek za řízení před soudem prvního stupně ve výši 26 500 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

- 1. Rozsudkem ze dne 29. 9. 2017 č. j. 30 C 379/2014-549 uložil Okresní soud Plzeň-město žalované povinnost zaplatit žalobkyni a) na náhradu nemajetkové újmy 1 450 000 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok I), dále žalované uložil povinnost z téhož důvodu zaplatit žalobci b) částku 1 700 000 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok II), žalobu v rozsahu návrhu, kterým měla být uložena žalované povinnost zaplatit žalobkyni a) částku 5 543 306 Kč zamítl a rovněž zamítl žalobu v rozsahu návrhu, kterým měla být uložena žalované povinnost zaplatit žalobkyni a) částku 410 000 Kč (výroky III, IV), dále zamítl žalobu v rozsahu návrhu, kterým měla být uložena žalované povinnost zaplatit žalobkyni a) částku 8 550 000 Kč (výrok V), zamítl rovněž žalobu v rozsahu návrhu, kterým měla být uložena žalované povinnost zaplatit žalobci b) částku 2 316 787 Kč (výrok VI), zamítl žalobu v rozsahu návrhu, kterým měla být žalované uložena povinnost zaplatit žalobci b) částku 8 300 000 Kč (výrok VII), o náhradě nákladů řízení za řízení před soudem prvního stupně rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok VIII), žalované uložil povinnost zaplatit České republice na účet Okresního soudu Plzeň-město na státem zálohovaných nákladech řízení 6 997,70 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok IX), žalobkyni a) z téhož důvodu uložil povinnost zaplatit na státem zálohované náklady řízení 3 498,85 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok X) a konečně pak žalované uložil povinnost zaplatit České republice na účet Okresního soudu Plzeň-město soudní poplatek za řízení ve výši 31 500 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok XI).
- 2. Výše uvedeným rozsudkem rozhodl soud prvního stupně o žalobě žalobců podané dne 23. 9. 2014 u Okresního soudu Plzeň-město, již žalobci uplatnili nárok na náhradu škody a nemajetkové újmy v souvislosti s úmrtím manžela žalobkyně a) a současně otce žalobce b), ke kterému došlo v nemocnici žalované dne 15. 5. 2014, a to poté, kdy ošetřující lékařka, zaměstnankyně žalované, chybně stanovila diagnózu a vedoucí lékařka, aniž ošetřovaného viděla, souhlasila s jeho propuštěním do domácího ošetřování. Žalobci požadovali jako náhradu nemajetkové újmy částku každý 10 000 000 Kč, dále náhradu nákladů na výživu a za práce konané zemřelým, a to ve výši 5 543 306 Kč pro žalobkyni a) a ve výši 2 316 787 Kč pro žalobce b), žalobkyně a) se dále domáhala úhrady nákladů pohřbu v částce 16 774 Kč a náhrady škody, která

jí vznikla v souvislosti s nucenou změnou zaměstnání po úmrtí manžela, kdy tento nárok vyčíslila částkou 410 000 Kč. Žalovaná nezpochybňovala příčinnou souvislost mezi pochybením jejích zaměstnankyň při ošetření ing. P. V. na centrálním příjmu I. interní kliniky a jeho následným úmrtím dne 15. 5. 2014. Mezi účastníky však nedošlo ke shodě pokud jde o výši nemajetkové újmy a důvodnost ostatních uplatněných nároků. Prostřednictvím vedlejšího účastníka byla žalovaná ochotna uhradit žalobkyni a) náklady pohřbu v požadované výši a 300 000 Kč z důvodu odškodnění duševních útrap a stejnou částku tj. 300 000 Kč zaplatit z téhož důvodu žalobci b). Uvedené částky žalovaná také žalobcům uhradila. Soud prvního stupně v průběhu řízení provedl důkaz řadou listin, spisem Okresního soudu Plzeň-město sp. zn. 10 T 71/2015, který se týká trestního řízení vedeného proti lékařkám MUDr. P. a MUDr. J., vyslechl řadu účastníky navržených svědků, provedl důkaz znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví pedopsychologie, který zpracoval soudní znalec PhDr. Jaroslav Šturma a ve věci rozhodl napadeným rozsudkem. Po právní stránce aplikoval ust. § 167, § 2894 odst. 2, § 2959, § 2965, § 2966 odst.1, § 2967 odst. 1 a 2 a § 2968 obč. zák. č. 89/2012 Sb., vycházel z judikatury Nejvyššího soudu České republiky, Ústavního soudu, odborných článků i důvodové zprávy k občanskému zákoníku. Při stanovení výše náhrady nemajetkové újmy vycházel soud prvního stupně z kritérií, která uvedl v odůvodnění napadeného rozsudku.

3. Proti rozsudku soudu prvního stupně podali odvolání oba žalobci a vedlejší účastník.
4. Žalobkyně a) odvoláním napadá výroky V, VIII a X rozsudku soudu prvního stupně. Uvádí, že se v zásadě ztotožňuje s právními závěry soudu prvního stupně, které reflektují rozhodovací praxi vyšších soudů. Má však za to, že soud prvního stupně měl v rámci navýšení základního orientačního rozmezí výše nemajetkové újmy zohlednit intenzivnější kritéria hmotné závislosti žalobkyně a) na manželovi a měl současně v plné výši zohlednit žalovanou škodu způsobenou nucenou změnou zaměstnání žalobkyně a). Pokud jde o preventivně sankční funkci náhrady škody, bylo na místě vycházet z majetkových poměrů žalované i limitu pojistného plnění z pojištění odpovědnosti s přihlédnutím k množství a povaze obdobných pojistných událostí žalované, kdy přehled pojistných událostí žalobkyně a) navrhovala k důkazu. Bez provedení tohoto důkazního návrhu není zřejmé, zda navýšení nemajetkové újmy je způsobitelné naplnit sledovaný preventivně sankční účinek. Současně žalobkyně poukazuje na některé mediálně známé případy, kdy se známé osobnosti u soudu domohly odškodnění v řádu okolo 1 000 000 Kč. Výše nemajetkové újmy by se v případě žalobkyně a) měla pohybovat přinejmenším okolo 2 000 000 Kč. Ve vztahu k rozhodnutí soudu o nákladech řízení žalobkyně odkazuje na konkrétní judikaturu Nejvyššího soudu a Ústavního soudu a má za to, že v případě nemajetkové újmy lze výsledek řízení považovat za plný úspěch žalobkyně a).
5. Odvolání žalobce b) směřuje proti výrokům II, VI, VII a VIII rozsudku soudu prvního stupně. Žalobce b) vytýká soudu prvního stupně, že neprovedl navrhovaný důkaz, a to seznamem soudních řízení vedených proti žalované, tedy nemohlo být přihlédnuto k opakovaným excesům a nebyla tak zcela naplněna preventivně sankční funkce relutární náhrady. Dalo by se pak usoudit, že v projednávaném případě se nejedná o pouhý exces, ale o systémovou chybu, jak ji popisuje Ústavní soud v rozhodnutí ze dne 22. 12. 2015 sp. zn. I. ÚS 2844/14. Náhradu nemajetkové újmy v částce 2 500 000 Kč nelze (i bez odečtení částky 800 000 Kč) vnímat jako uspokojivou vzhledem k neskutečně tragickým okolnostem konkrétního případu. Žalobce b) odkazuje na skutková zjištění stýkající se kvality jeho vztahu s otcem a rodinného prostředí, na závěry znaleckého posudku pokud jde o dopad tragické události na jeho psychiku a dovozuje, že prisouzená částka nemůže odčinit újmu, která zaviněním žalované mu vznikla. Požadovaná náhrada nemajetkové újmy přitom nemůže být pro žalovanou likvidační s ohledem na roční rozpočet žalované v částce 6 000 000 000 Kč a současně částka 500 000 Kč připočtená k náhradě žalobce b) z titulu preventivně sankční funkce je zcela nedostatečná. Ponížení satisfakce o 500 000 Kč pouze z důvodu „dobrého postoje“ žalované je v kontextu celého případu těžko přijatelné. Žalobce b) navrhuje, aby odvolací soud napadené výroky soudu prvního stupně zrušil a v tomto rozsahu věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání. Ve vztahu k výroku VI rozsudku

soudu prvního stupně odvolání žalobce neobsahovalo žádné argumenty.

6. Odvolání vedlejšího účastníka směřuje proti výroku I co do částky, která přesahuje 700 000 Kč, a dále proti výroku II co do částky, která přesahuje 950 000 Kč, a proti výroku VIII. Vedlejší účastník má za to, že žalobkyni a) přísluší relutární náhrada v celkové výši 1 000 000 Kč a žalobci b) ve výši 1 250 000 Kč. Současně uvedl, že žalobcům kromě již vyplacené částky každému 300 000 Kč vyplatil po doručení rozsudku 700 000 Kč žalobkyni a) a 950 000 Kč žalobci b). Ve vztahu k odůvodnění rozsudku vedlejší účastník uvádí, že na rozdíl od hodnocení soudu prvního stupně má za to, že vztahy v rodině zemřelého byly dobré a fungující a není odůvodněn závěr o jejich nadstandardu. Vedlejší účastník dále vytýká soudu prvního stupně, že pro každé další kritérium pro účely stanovení náhrady přičítal částku 500 000 Kč, nikoli 100 000 Kč, jak vyplývá z rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 4 Tdo 1402/2015, který nezletilému dítěti přiznal v souvislosti se smrtí matky při dopravní nehodě relutární náhradu 700 000 Kč. V jiném obdobném případě, který řešil Nejvyšší soud České republiky pod sp. zn. 7 Tdo 1389/2016, byla nezletilému chlapci, jehož matka rovněž zemřela při dopravní nehodě, přisouzena relutární náhrada ve výši 1 000 000 Kč. S poukazem na tyto případy považuje vedlejší účastník poskytnuté plnění ve výši 1,25 milionu korun nezletilému žalobci za adekvátní a obdobně i u žalobkyně a). Vedlejší účastník nesouhlasí s tím, jak soud prvního stupně vyhodnotil opatření přijatá žalovanou, a zdůrazňuje, že v daném případě se jednalo o vlastní pochybení a selhání jednotlivce, nikoli o selhání systémové, nedostatečné personální obsazení a přetížení službu konajících lékařů. Soud prvního stupně vůbec nezohlednil, že lékařky, které ing. V. [REDAKCE] poskytovaly lékařskou péči, byly trestně stíhány a pravomocně odsouzeny. Tím se také žalobcům dostalo určité morální satisfakce a jde tedy o zmírňující kritérium. Pokud jde o náhradu škody z důvodu změny zaměstnání, tuto žalobkyně a) neprokázala a navíc z důvodu změny zaměstnání nepožadovala náhradu nemajetkové újmy. V tomto směru soud prvního stupně podle mínění vedlejšího účastníka rozhodoval nad rámec žaloby. Vedlejší účastník navrhoval, aby odvolací soud rozhodl tak, že žalobkyni a) náleží relutární náhrada ve výši 700 000 Kč, když tato částka již byla žalobkyni a) vyplacena nad již uhrazených 300 000 Kč a co do částky 750 000 Kč se žaloba zamítá, dále žalobci b) náleží relutární náhrada ve výši 950 000 Kč, když tato částka byla žalobci b) doplacena nad již uhrazených 300 000 Kč a ve zbytku co do částky 750 000 Kč se žaloba zamítá.
7. V průběhu odvolacího řízení žalobce b) doplnil své odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně tak, že podle jeho názoru došlo k porušení principu zákazu diskriminace zakotveného v článku 3 Listiny základních práv a svobod a článku 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve vztahu k žalobci b) jako nezletilé osobě, neboť právnické osobě byla přiznána větší míra důležitosti nežli prokazatelně poškozené fyzické osobě, čímž došlo i k porušení principu rovnosti účastníků. Žalobce b) konkrétně nesouhlasí s odečtem částky 500 000 Kč v souvislosti s postojem žalované, neboť žalobci b) nebyla poskytnuta omluva, a to ani ze strany žalované ani ze strany vedlejšího účastníka. I kdyby k takové omluvě došlo, těžko by hodnota takové omluvy mohla dosáhnout částky 500 000 Kč, zvláště ve vztahu k žalobci b), který jakožto dítě nízkého věku nedokáže omluvu a projevenou lítost plně chápat a vnímat. Žalobce b) přišel o nenahraditelného otce a s bolestnou ztrátou se vyrovnává doposud, jak plyne ze závěrů znaleckého posudku PhDr. Jaroslava Šturmy. Žalobce b) současně připomíná povinnost žalované či jejího zřizovatele jednat tak, aby služby, které poskytuje občanům, nepůsobily škody na životě a zdraví občanů, aby byly poskytovány kvalitně, osobami k tomu přiměřeně kvalifikovanými. Současně se žalobce b) vyjadřuje k odvolání vedlejšího účastníka, kdy poukazuje na to, že žalovaná sama odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně nepodala a z obsahu odvolání vedlejšího účastníka není patrný předem připojený souhlas žalované s jeho podáním. Pokud jde o náklady řízení, žalobce b) odkazuje na konkrétní judikaturu Nejvyššího soudu a zdůrazňuje, že opatrovník žalobce b) má striktně omezené prostředky, které může vynaložit na právní zastoupení, ale zároveň je jeho povinností právní zastoupení po žalobce b) sjednat. Žalobce b) je toho názoru, že přiznání nároku na náhradu nákladů řízení žalované či vedlejšímu účastníkovi není na místě.

8. Vedlejší účastník reagoval na doplnění odvolání ze strany žalobce b) ve vztahu k námitkám týkajícím se procesní oprávněnosti vedlejšího účastníka podat odvolání. Poukazuje na to, že vedlejší účastník má stejná práva a povinnosti jako účastník hlavní, těmito stejnými právy a povinnostmi v řízení se ve smyslu ust. § 93 odst. 3 věty první o. s. ř. rozumí výlučně práva a povinnosti procesní povahy. Vedlejší účastník může podat odvolání s omezením uvedeným v ustanovení § 203 o. s. ř. Vedlejší účastník má za to, že souhlas žalované před podáním odvolání z jeho strany při absenci odvolání ze strany žalované není potřeba, neboť tato povinnost nevyplyvá z žádného právního předpisu, ba naopak byla by zcela v rozporu s jeho samostatnými procesními právy. Ze skutečnosti, že žalovaná nevyužila svého práva na odvolání, nelze vyvozovat, že s rozsudkem soudu prvního stupně de facto souhlasí a považuje jej za přiměřený a spravedlivý.
9. Odvolací soud neshledal důvody pro odmítnutí odvolání vedlejšího účastníka. Vedlejší účastník má v řízení stejná práva a povinnosti jako účastník, na jehož podporu do řízení vstoupil. Jedná se, jak správně uvádí vedlejší účastník, o práva povinnosti procesní povahy. Právo podat odvolání je v případě vedlejšího účastníka limitováno ust. § 203 odst. 1 o. s. ř. Jestliže vedlejší účastník vstoupil do řízení již v průběhu řízení před soudem prvního stupně, může podat odvolání ve stejné lhůtě a za stejných podmínek jako ostatní účastníci řízení. Jestliže je toto odvolání podáno jen vedlejším účastníkem, musí soud zjistit, jaké stanovisko k němu zaujímá jím podporovaný účastník. V projednávané věci žalovaná před odvolacím soudem na odvolání vedlejšího účastníka odkázala s tím, že se s obsahem tohoto odvolání ztotožňuje. Z tohoto projevu žalované lze vyvodit její souhlas s podáním odvolání ze strany vedlejšího účastníka.
10. Poté odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích odvoláním dotčených podle § 212 a § 212 a) o. s. ř., posoudil důvody odvolání, která podali oba žalobci i vedlejší účastník a poté dospěl k závěru, že odvolání žalobců jsou nedůvodná a odvolání vedlejšího účastníka proti výroku I rozsudku soudu prvního stupně je částečně důvodné. Odvolání žalobce b) proti výroku II rozsudku soudu prvního stupně odvolací soud odmítl jako odvolání podané osobou neoprávněnou (§ 218 písm. b) o.s.ř.), neboť tímto výrokem bylo návrhu žalobce b) do výše 1 700 000 Kč vyhověno a ani se jím neukládá žádná povinnost, které by se mohl bránit cestou odvolání.
11. Odvolací soud nemá výhrad k postupu soudu prvního stupně, pokud jde o stanovení základní částky, od které se odvíjí celková výše peněžité náhrady vyvažující duševní útrapy žalobců jako osob uvedených v ust. § 2959 obč. zák. č. 89/2012 Sb., tedy částky 500 000 Kč. Soud prvního stupně také správně v souladu s právní teorií a soudní praxí (zejména s odkazem na rozhodnutí Ústavního soudu České republiky sp. zn. I. ÚS 2844/14 a rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 4 Tdo 1402/2015) určil kritéria, která je třeba hodnotit, jde-li o stanovení konečné výše odškodnění nemajetkové újmy. Odvolací soud vycházejí ze skutkových zjištění soudu prvního stupně po určité korekci významu jednotlivých kritérií dospěl k závěru, že ve vztahu k žalobkyni a) je odpovídající relutární náhradou částka 1 250 000 Kč, ve vztahu k žalobci b) částka 2 000 000 Kč.
12. V případě žalobkyně a) je odůvodněno navýšení základní částky o 500 000 Kč s ohledem na zjištěné kvalitní manželské vztahy žalobkyně a) se zemřelým manželem a dále s ohledem na věk obou manželů, kdy, jak správně uvedl soud prvního stupně, manželé měli před sebou několik desítek společně strávených let. Na místě je také další navýšení o částku 250 000 Kč v souvislosti se změnou zaměstnání žalobkyně a), jak rovněž správně uvážil soud prvního stupně. Je přitom nerozhodné, že žalobkyně a) výslovně uvedené kritérium neuplatňovala z titulu náhrady nemajetkové újmy, jestliže tato okolnost byla soudem prvního stupně zjištěna a jako významné kritérium zohledněna při určení výše relutární náhrady. Navýšení základní částky náhrady nemajetkové újmy zahrnuje i kritérium existenční závislosti, jež vyjadřuje vliv ztráty člověka, který žalobkyni a) poskytoval zejména morální podporu (hmotná závislost žalobkyně a) na manželovi prokázána nebyla). Podle názoru odvolacího soudu není, pokud jde o nárok žalobkyně a) na

náhradu nemajetkové újmy, na místě zvýšení základní náhrady o dalších 500 000 Kč z důvodu zohlednění preventivně sankční funkce relutární náhrady, kdy soud prvního stupně konstatuje, že přijatá opatření ze strany žalované se nejeví jako dostatečná. Soud prvního stupně v tomto směru rozebírá systém fungování centrálního příjmu I. interní kliniky žalované, tedy pracoviště, kde došlo k úmrtí ing. V██████, a dospívá k závěru, že je třeba danou situaci řešit personálně. Tyto úvahy nejsou podle názoru odvolacího soudu na místě, neboť k úmrtí ing. Vaněčka jednoznačně došlo v důsledku osobního selhání lékařek, pro které byly uznány vinnými přechínem usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1 a 2 tr. zák., kdy u MUDr. P██████ soud dovodil zavinění ve formě nevědomé nedbalosti, u MUDr. J██████ pak zavinění ve formě nedbalosti vědomé. Odvolací soud stejně jako soud prvního stupně přihlédl k postoji žalované, která se žalobcům po tragické události omluvila, své zavinění zásadně nespороvala a prostřednictvím vedlejšího účastníka na straně žalované duševní útrapy žalobců částečně odčinila finančním plněním. Určité satisfakce se pak žalobkyni a) dostalo i prostřednictvím trestního řízení, které prokázalo vinu zaměstnankyň žalované na úmrtí manžela žalobkyně a). Z těchto důvodů má odvolací soud za to, že v případě žalobkyně a) je k odčinění jejích duševních útrap přiměřená částka 1 250 000 Kč a protože žalovaná prostřednictvím vedlejšího účastníka již z tohoto důvodu uhradila žalobkyni a) 300 000 Kč (tato částka byla již soudem prvního stupně zohledněna) a dále po vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně uhradila z tohoto důvodu žalobkyni a) další částku 700 000 Kč, změnil odvolací soud postupem podle § 220 odst. 1 výrok I rozsudku soudu prvního stupně tak, že kromě již pravomocné částky 700 000 Kč obsažené ve výroku I rozsudku soudu prvního stupně přisoudil žalobkyni a) dalších 250 000 Kč a ve zbytku, tj. co do částky 500 000 Kč, žalobu žalobkyně zamítl.

13. Ve vztahu k žalobci b) souhlasí odvolací soud se závěrem soudu prvního stupně o tom, že přiměřenou částkou k odčinění jeho duševních útrap v souvislosti s úmrtím otce je částka 2 000 000 Kč. Soud prvního stupně správně dovodil naplnění významných kritérií tj. intenzita vztahu žalobce b) se zemřelým, věk zemřelého a žalobce b) a hmotná a existenční závislost žalobce b) na otci, zejména s přihlédnutím k tomu, že v době úmrtí otce bylo žalobci b) pouhých 6 let. I v případě žalobce b) odvolací soud nesouhlasí s navýšením relutární náhrady o 500 000 Kč z důvodu preventivně sankční funkce relutární náhrady (viz výše) a nesouhlasí ani s odečtením stejné částky v souvislosti s postojem žalované, která se žalobcům po tragické události omluvila, neboť v případě žalobce b) s ohledem na jeho věk nelze počítat s tím, že je schopen omluvu žalované přijmout, stejně jako nelze v jeho případě počítat se satisfakčním účinkem trestního řízení vedeného vůči chybujícím lékařkám. Z těchto důvodů odvolací soud v případě žalobce b) rozsudek soudu prvního stupně ve výroku II v napadené části tj. v rozsahu 750 000 Kč podle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrdil, když ohledně částky 950 000 Kč nebyl výrok II rozsudku soudu prvního stupně odvoláním napaden.
14. Pokud jde o nároky žalobců na náhradu škody, v této části soud prvního stupně žalobu žalobců zamítl. V případě nároků na náhradu škody uplatněných žalobkyní a) tak učinil výroky III a IV, kdy žalobkyně a) tyto výroky odvoláním nenapadla a nabyly tedy právní moci. Nárok žalobce b) na náhradu škody v částce 2 316 787 Kč soud prvního stupně zamítl z důvodů, které uvedl na straně 22 svého rozsudku. Žalobce b) tento výrok rozsudku soudu prvního stupně napadl odvoláním, aniž zpochybnil skutková zjištění, na který je rozhodnutí soudu prvního stupně založeno a nezpochybňoval ani právní hodnocení tohoto nároku ze strany soudu prvního stupně. Odvolací soud po přezkoumání tohoto výroku rozsudku soudu prvního stupně dospěl k závěru, že vychází ze správně zjištěného skutkového stavu a správného výkladu ust. § 2965 až § 2967 obč. zák. Z těchto důvodů odvolací soud výrok VI rozsudku soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil a v podrobnostech odkazuje na správné odůvodnění tohoto výroku soudem prvního stupně.
15. Jako věcně správné byly potvrzeny rovněž výroky V a VII rozsudku soudu prvního stupně, kterými soud prvního stupně nad rámec přisouzených částek relutární náhrady žalobcům zamítl jejich žalobu co do částky, která přisouzenou náhradu (v případě žalobkyně a) korigovanou

odvolacím soudem) přesahovala.

16. S ohledem na částečnou změnu rozsudku soudu prvního stupně rozhodoval odvolací soud ve smyslu ust. § 224 odst. 2 o. s. ř. znovu i o nákladech řízení vzniklých účastníkům v řízení před soudem prvního stupně. Pokud jde o nárok žalobců na náhradu nemajetkové újmy ve smyslu ust. § 2959 obč.zák. lze učinit závěr o plné úspěšnosti žalobců v řízení před soudem prvního stupně, neboť žalobci jednoznačně prokázali existenci základu tohoto nároku; určení konkrétní výše nemajetkové újmy bylo výsledkem úvahy soudu a je tedy při rozhodování o náhradě nákladů řízení na místě aplikace ust. § 142 odst. 3 o. s. ř. Uvedené podle názoru odvolacího soudu platí i pokud jde o žalobci uplatněné nároky na náhradu škody ve smyslu ust. § 2965 až § 2967 obč. zák. V případě těchto uplatněných nároků však žalobci nebyli úspěšní ani co do prokázání základu těchto nároků a při rozhodování o náhradě nákladů řízení tedy v tomto případě nelze postupovat podle § 142 odst. 3 o. s. ř., nýbrž podle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. V projednávané věci tak nastala situace, kdy žalobci byli úspěšní jen u jednoho ze dvou uplatněných nároků, tedy jen pokud jde o nárok na náhradu nemajetkové újmy, a u nároku na náhradu škody nebyli úspěšní ani co do základu nároku a je tedy nutno náklady řízení posuzovat u každé z věcí zvlášť podle toho, jak se která ze společně projednávaných věcí podílela na vzniku nákladů (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 20.12.2016 sp. zn. 30 Cdo 1435/2015). Přitom výše náhrady nákladů řízení při aplikaci ust. § 142 odst. 3 o. s. ř. se určuje nikoliv z částky žalované, nýbrž z částky přisouzené (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. 9. 2017 č. j. 25 Cdo 3519/2017). Žalobkyně a) byla tedy ve vztahu k nárokům na náhradu nemajetkové újmy úspěšná zcela a byla jí přisouzena částka 1 250 000 Kč. V řízení o náhradu škody pak byla neúspěšná v celé výši, tedy v částce 5 543 306 Kč. Žalobce b) byl zcela úspěšný pokud jde o náhradu nemajetkové újmy, kdy mu byla přisouzena částka 2 000 000 Kč, neúspěšný byl zcela v řízení o náhradu škody v částce 2 316 787 Kč. Z hlediska ust. § 142 odst. 1,2 o. s. ř., které je třeba aplikovat při poměřování úspěchu a neúspěchu účastníků mezi oběma uplatněnými nároky, pak lze matematicky učinit závěr, že v případě žalobce b) byla mírně úspěšnější žalovaná, v případě žalobkyně a) byla žalovaná úspěšná převážně. Přesto odvolací soud ve vztahu k nákladům řízení za řízení před soudy obou stupňů rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, když přihlédl k tomu, že nároky žalobců vycházejí z relativně nové právní úpravy, která otevírá prostor pro určení výše náhrady nemajetkové újmy úvahou soudu po posouzení kritérií, z nichž některá lze již čerpat z relevantní judikatury vyšších soudů, a dále po zhodnocení okolností projednávané věci, které v tomto řízení vyplynuly z rozsáhlého dokazování. Nově obsahuje občanský zákoník i instituty uvedené v § 2965 až § 2967 a rovněž jejich výklad je záležitostí následné aplikace v soudních řízeních. Žalobci tedy nemohli předpokládat, jakým směrem se bude stran výkladu v tomto řízení aplikovaných právních ustanovení ubírat právní teorie a soudní praxe a uložení povinnosti k náhradě nákladů řízení (i z části) žalobcům se odvolacímu soudu jeví jako nepřiměřená tvrdost.
17. Odvolací soud přezkoumal také závislé výroky IX a X, kterými soud prvního stupně rozhodl o náhradě nákladů žalovaných státem. S ohledem na částečný úspěch žalobkyně a) i žalované shledává soud spravedlivým poměrné rozdělení těchto nákladů mezi žalobkyni a) a žalovanou způsobem, který zvolil soud prvního stupně. I tyto výroky odvolací soud podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
18. Výrok o povinnosti žalované uhradit soudní poplatek za řízení odvolací soud postupem podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil tak, že výši soudního poplatku stanovil 1 % z částky přisouzené žalobcům v tomto řízení tj. z částky 2 650 000 (1 250 000 Kč + 2 000 000 Kč – 2 x 300 000 Kč), a to podle § 11 odst. 2 písm. d), § 2 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích a položky 3 písm. b) Sazebníku soudních poplatků (příloha k zákonu č. 549/1991 Sb.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, které je možno podat ve lhůtě dvou měsíců od

doručení rozhodnutí odvolacího soudu prostřednictvím soudu prvního stupně k Nejvyššímu soudu České republiky, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. O přípustnosti dovolání rozhoduje dovolací soud.

Plzeň 9. 8. 2018

JUDr. Lubomír Fiala v. r.

předseda senátu